

Vztah města a filmu byl od samotného vynálezu kinematografu nazírán skrze jakousi charakterovou vzájemnost, jejímž hlavním jmenovatelem byl pohyb. Nové médium bylo vnímáno jako nejlépe uzpůsobená umělecká forma k zaznamenání a reprodukování atmosféry, která symbolizovala moderní velkoměsto na konci devatenáctého a na začátku dvacátého století. Analogie „pokrevní“ příbuznosti dvou fenoménů moderny, rozvoje velkoměst a vynálezu kinematografu, podnítila vznik filmů a esejů, jež se zabývaly nebo vycházely z vnějších estetických podobností a hodnot města a pohyblivých obrazů, a které absorbovaly utopistické nadšení moderní společnosti. Vertovův film MUŽ S KINOAPARÁTEM a Ruttmannův BERLIN, SYMFONIE VELKOMĚSTA¹ se dočkaly následování nebo citací v mnoha národních kinematografiích². Mezi těmi, kdo propadli svádění moderního velkoměsta, byli na jedné straně futurističtí architekti, kteří toužili po totální proměně urbanistických plánů a výstavbě nových modernímu tempu a prostoru lépe vyhovujících sídlišť a kinematografie byla pro ně způsobem, jak prezentovat svoje ideje s komerčním apelem v průmyslových filmech³. Na straně druhé to byli solitéři, kteří nebažili zasahovat do vývoje měst, ale využívali jejich anonymity, která jim skýtala nový druh svobody a poznání – zrodila se postava flâneura, městského člověka, který se na jedné straně nechává unášet vnějšími impulzy, ale zároveň vládne nadhledem, který mu dovoluje uvědomovat si sama sebe, čímž se liší od řadového městského člověka, jež svoje touhy uspokojuje včleněním se do tržního řetězce.